

Complexnummer: 521364

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Schoolcomplex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521365, 521366

Woonplaats

Woudrichem

Gemeente

Altena

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Oudendijk 64, 4285 WL te Woudrichem

Complexomschrijving

Inleiding.

De Oudendijk, die vanaf de noordelijk gelegen Merwededijk naar het zuiden loopt kenmerkt zich door lintbebouwing vanuit het noorden. In 1878 is westelijk aan de dijk een schoolcomplex bestaande uit een SCHOOL (1) en ONDERWIJZERSWONING (2) gebouwd door Christoffel Verzeijl in Eclectische stijl. Het was aanvankelijk een school voor openbaar onderwijs, die na opheffing, werd voortgezet als Neutraal Bijzondere School tot ca. 1980.

Omschrijving.

Het complex is gebouwd in carré-vorm met in het noorden het schoolgebouw en in het zuiden de onderwijzerswoning, aan de achterzijde verbonden door een vestibule met de ingang van de school en een toegang tot de woning die later is dichtgezet. Voor de ingang van de school lag een aan drie zijden omsloten plaatsje. Boven de ingang de gevelsteen die bij uitbreiding van de vestibule naar de voorzijde werd gespaard en nu de plaats van de oorspronkelijke ingang markeert. Rechts naast het schoolgebouw ligt het schoolplein van de schuin achter het pand nieuwgebouwde school.

Waardering.

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het onderwijs en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de dorpschool. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens de esthetische kwaliteit van het ontwerp en de detaillering van elk der objecten die als type van belang zijn voor de

architectuurgeschiedenis. Het complex heeft ensemblewaarde door de samenhang der samenstellende onderdelen en als karakteristiek onderdeel van de lintbebouwing langs de dijk. Het complex is van belang wegens de gaafheid van de architectonische hoofdvorm, de hoogwaardige kwaliteit van de samenstellende onderdelen en delen van het interieur. Het complex is als voorbeeld van een dorpschool betrekkelijk zeldzaam.

Monumentnummer*: 521365

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/183

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*				
Woudrichem		Altena		Noord-Brabant				
Straat*		Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Oudendijk		64			4285 WL	Woudrichem		
Oudendijk		66			4285 WL	Woudrichem		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel	
Woudrichem		D					1313	

Omschrijving**

Oudendijk 64, Woudrichem (onderdeel 1)

Inleiding.

Aan de noordzijde van het complex ligt het aan drie zijden vrij liggende SCHOOLGEBOUW, gebouwd in Eclectische stijl, met rechts het schoolplein van de nieuwe school. Aan de achterkant ligt een aanbouw onder plat dak en tussen school en woning een tussenbouw onder plat dak met de ingang. Hierboven is een gevelsteen zichtbaar met de tekst: A.M.EDE TOMBBEURG./J.L.KINGMANS, J.NEDERHOEW WETHS/M.SCHAAP, A.STRUICK, J.H.F.BRON jz, J.H.VAN MOOK, W.A.G.v.d.COLFF/ 1878. Op dit moment is er een bedrijf in gevestigd waarvoor in ca. 1982 een tussenzolder is gelegd.

Omschrijving.

Het diepe pand beslaat een rechthoekige plattegrond en telt een hoge bouwlaag met zolderverdieping onder een met zwarte kruispannen gedekt zadeldak met windveren. Aan de dakvoet zinken goten op beugels. Het pand is opgetrokken in kruisverband baksteen met gesneden voeg, rondom loopt een gecementeerde plint. De dikte van de muren verloopt van tweesteens beneden via anderhalfsteens naar eensteens op de zolder. De voor- en zijgevels worden op de hoeken begrensd door gepleisterde blokpilasters waartussen onder de vlakke daklijst een rondboogfries de zijgevels beëindigt. De zuidelijke zijgevel is blind, de achtergevel heeft slechts een eenruits zolderraam. Het gevelveld in de top van de voorgevel is ingevuld met witgeschilderde lijsten in geometrisch patroon met centraal een ronde opening met ijzeren roosraam. Een dergelijke ornamentering, maar dan rechthoekig, ligt tussen plint en vensters van de voor- en noordelijke zijgevel. Hierin liggen respectievelijk twee en vier zestienruitsvensters met achtruitslichten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onder segmentboog. De vensters in de voorgevel hebben de oorspronkelijke ramen met smalle roeden en voorlangs schuivende lichten. De vensters in de zijgevel hebben naar binnen klappende lichten boven twaalfruitstuimelramen die zijn geplaatst na een brand. Een rechthoekig omgetrokken band met cordonlijsten sluit aan bij de kozijnindeling. Het hoofdvolume op rechthoekige plattegrond heeft twee vierkante lokalen met een tussendeur en elk een deur naar de vestibule. In het achterste lokaal ligt een trap naar de tussenzolder, waar de trap ligt naar de oorspronkelijke zolder, met drie spanten met nokstijl en een met planken belegde vloer waarvan het onderliggende plafond bestaat uit stuc op riet. De onderdorpels van de ramen bestaan uit gele geglazuurde venstertegels. De deuren zijn paneeldeuren. In de achtermuur van het achterste lokaal ligt centraal een deur naar een ruimte zonder vensters. Oorspronkelijk lag tussen het achterste lokaal en het woonhuis een vestibule met de ingang van de school waarboven een gedenksteen met bovenvermelde tekst was geplaatst. Ten gunste van de uitbreiding van de vestibule is de ingangsmuur afgebroken, maar is de natuurstenen gedenksteen in houten tondo en rustend op een cementen boog nog in situ.

De uitbreiding onder plat dak voorziet in een betegelde hal met daklichten, toiletten, en een zijkamer naast de openslaande deuren.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de ontwikkeling van het onderwijs en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de dorpsschool. Het heeft architectuurhistorische waarde door de esthetische kwaliteit van het ontwerp in eclectische stijl en de detaillering en is als type van belang voor de architectuurgeschiedenis. Het heeft ensemblewaarde als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, verder bestaand uit de onderwijzerswoning. Het is van belang wegens de gaafheid van het exterieur en de hoofdindeling van het inwendige. Als voorbeeld van een gave dorpsschool is het pand betrekkelijk zeldzaam.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

Monumentnummer*: 521366

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/190

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Woudrichem		Altena		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Oudendijk	64			4285 WL	Woudrichem		
Oudendijk	66			4285 WL	Woudrichem		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Woudrichem		D				657	

Omschrijving**

Oudendijk 66, Woudrichem (onderdeel 2)

Inleiding.

Aan de zuidzijde van het complex gelegen, aan drie zijden vrijstaande diepe ONDERWIJZERSWONING gebouwd in Eclectische stijl. Het huis is aan drie zijden omgeven door een siertuin met bomen en heesters. Langs het huis ligt een grindpad. Erfafscheiding door houten tweekleurig hekwerk. De zuidelijke zijgevel is in 1998 nieuw gevoegd. De schuiframen zijn rond dezelfde tijd deels in dezelfde vorm vernieuwd.

Omschrijving.

Het gedeeltelijk onderkelderde eenlaags woonhuis met borstwering heeft een zadeldak belegd met zwarte opnieuw verbeterde Hollandse pannen met geschulpte windveren met makelaar en ligt met de nok haaks op de weg. Aan de dakvoet een lijstgoot waaronder aan de zuidgevel een witgepleisterde lijst, aan de noordgevel een gepleisterd rondboogfries. Op het dak twee schoorstenen en een daklicht. Het pand is boven de gepleisterde plint opgetrokken in kruisverband baksteen met knipvoeg in de voorgevel. De voorgevel wordt begrensd door geblokte gepleisterde hoekpilasters. In het gevelveld beneden liggen twee grote zesruitsschuiframen onder segmentboog, op de zolderverdieping een vierruitsvenster met dito afsluiting met erboven een gevelsteen met wapen. Alle ramen hebben louvre-luiken met geschulpt snijwerk aan de bovenkant. In de zij- en achtergevel is hetzelfde type raam doorgevoerd. Natuurstenen dorpels en boven de vensters strekken begrensd door een gebogen en hoekig opgetilde wit geschilderde cordonlijst. In de in afwijkende baksteen opgetrokken zuidgevel ligt centraal de ingang met brede paneeldeur en voorzien van een luifel aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

smeedijzeren stangen. In de uitbouw aan de achterzijde ligt het toilet, dat oorspronkelijk ook het toilet van de school was. In de rechthoekige plattegrond liggen overlans aan de voorzijde het hoofdwoonvertrek met, twee treden hoger, een doorgebroken opkamer. Tussen de voorkamer en de keuken aan de achterzijde ligt de ingang met vestibule met oorspronkelijke vloertegels. Hier liggen de trap naar de kelder en de rechte steektrap naar de zolderverdieping, waar aan de voor- en achterzijde kamers en een badkamer liggen. In het interieur zijn onder meer van belang: de oorspronkelijke vensters met vouwblinden; alle deuren zijn paneeldeuren; stucdecoratie met floraal- en vogelmotief rond het lichtpunt in de woonkamer; lambrizing en balkenplafond in keuken en opkamer; het zwartwit 'Eschermotief' van de tegelvloer in de vestibule.

Waardering.

Het pand is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de ontwikkeling van het onderwijs en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de onderwijzerswoning. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens de esthetische kwaliteit van het ontwerp en de detaillering en is als gaaf voorbeeld van een onderwijzerswoning van belang voor de woonhuisarchitectuur. Het heeft ensemblewaarde als onderdeel van een complex waartoe ook het schoolgebouw behoort en verder als onderdeel van de karakteristieke lintbebouwing langs de dijk. Het huis is zowel in- als uitwendig gaaf bewaard gebleven en betrekkelijk zeldzaam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Onderwijzerswoning